

e-Informační bulletin SKOK

pro organizace
působící v sociální a zdravotně sociální oblasti
za listopad 2009

e-Bulletin je vydáván v rámci projektu

NAPSI spolu!

Projekt „Rozvoj informovaného a participativního přístupu k porozumění, hodnocení a tvorbě Národního akčního plánu soc. inkluze v ČR“ (Project No VS/2008/0571) je realizován v rámci evropské výzvy Komunitárního programu PROGRESS 2007-2013.

Partneři projektu:

SOCIOKLUB

Projekt je realizován za podpory
Evropské unie.

Za obsah sdělení odpovídá výlučně autor.
Evropská komise nenesे odpovědnost
za použití těchto informací.

Mají nám co říci

Participativní přístup k problémům lidí žijících v chudobě není v naší společnosti zdaleka běžný a kdyby se konal výzkum veřejného mínění, mnoho lidí by se podivilo, co to vlastně znamená. „Jak můžeme do rozhodovacích procesů zahrnout chudé lidi, když se rozhoduje o penězích?“ ptali se jednou účastníci jisté konference. „Co to po nás chcete?“ rozčilovali se jindy lidé z jistého krajského úřadu.

Participace znamená zapojení, spoluúčast, spolupůsobení... Všichni vesměs rozumějí, jde-li o spolupůsobení a spolurozhodování v dané věci zastoupených politických stran. Někdy se najde porozumění i pro rovný podíl mužů a žen. Ale chudí? Ti, kdo jsou na sociálních dávkách? Ti, kdo nemají ani na pořádné jídlo? Ti, kdo dluží na nájemném?

Expertní posudky a akademické referáty nikdy neřeknou o chudobě to, co lidé, kteří v ní žijí. Jejich přímá zkušenost je denně přehlížena a bagatelizována. Vedle zničujících pocitů chudoby tito lidé zažívají i vyvrženost ze společnosti, nikdo je neposlouchá, nikdo se k nim ani nepřibližuje. Děti žijící v chudobě si nedokáží představit, že z tohoto kruhu lze vyjít ven, učit se, mít kulturní zážitky – poznávají jen realitu kolem sebe, lidi snažící se o přežití ze dne na den.

Hovoříme-li o vymýcení chudoby, je na čase zeptat se těch, kdo mají zkušenost s chudobou. Důležité je zejména, aby svá stanoviska popsali vlastními slovy, aby formulovali problémy, aby měli možnost sledovat další osud svých úsudků a hodnotit, co z toho vzešlo. Aby se účastnili veřejných debat. Na mnoha místech v České republice se již uskutečnil lokální dialog lidí žijících v chudobě s pracovníky a pracovníkyněmi veřejné správy či s policií. Lidé, kteří byli vybráni, měli možnost vyjádřit se i při pravidelných bruselských setkáních lidí žijících v chudobě ze všech 27 členských zemí Evropské unie. I při těchto konferencích bylo patrné, s jakým zaujetím lidé vnímají své poslání. Avšak vyjadřovat se k svým životním obtížím, pojmenovat je, vyjít ze své izolace, to je jen začátek.

Participace je proces daleko hlubší. Znamená vyznat se v situaci, kde kvůli dlouhému trvání již selhaly mnohé zábrany. Mít možnost konzultovat povahu nejrůznějších tužeb a selhání, objasňovat a hájit. Ale konzultace stále ještě není participace. Radit neznamená spolurozhodovat. Je třeba vzít v úvahu, že jde o proces dlouhodobý, a že je třeba učit se jej, znovu začínat a jít. Mít odvahu k dialogu. Na obou stranách. Lidé, kteří žijí v chudobě, většinou vědí, co pomáhá. Mají své ideje, své návody, jak zlepšit politiku vedoucí k sociálnímu začleňování, jen potřebují osoby, které jim budou naslouchat a mluvit s nimi.

My v Čechách jsme z předchozích režimů plni předsudků a zášti vůči jiným lidem. Nechceme slyšet o chudobě, nechceme slyšet o lidech v chudobě žijících. Někdy se bojíme i toho, aby si druzí o nás

nemysleli, že se snažíme lidem v obtížích pomoci. Hledat řešení však můžeme právě s lidmi, kteří v obtížných podmínkách žijí. Skutečná strategie proti chudobě a sociálnímu vyloučení se bez nich neobejde. Jak na úrovni lokální, tak i na úrovni kraje i na úrovni centrálních úřadů státní správy.

Chceme-li, aby naše vláda uprostřed Evropy hledala východisko pro důstojnou existenci lidí žijících v extrémní chudobě, musíme se – jako ti, kdo tvoří občanskou společnost – chopit současné výzvy. Participaci zahrnout do našich cílů, aktivit a projektů. Na nás je, abychom dokázali, že to je možné. Lidé žijící v chudobě nám skutečně mají co říci.

Milena Černá, výkonný výbor SKOK

Z domova

Agentura pro sociální začleňování přizve ke spolupráci dalších deset obcí

Agentura pro sociální začleňování přizve ke spolupráci dalších deset obcí, měst či mikroregionů. V těchto dnech oslovuje obce a kraje dopisem a dotazníkem. Vyhodnocení proběhne v lednu a desítky vybraných obcí zahájí spolupráci s agenturou od března či dubna příštího roku. Počet obcí, s kterými agentura spolupracuje, tak vzroste ze současných čtrnácti na čtyřicet.

Agentura pomáhá obcím při plánování a zajištění opatření na podporu sociálního začleňování obyvatel vyloučených lokalit, především Romů. V každé spolupracující obci agentura vytvoří takzvané lokální partnerství, kterého se účastní vedení obce, pracovníci úřadů, škol, neziskových organizací, policie i zaměstnavatelů. Během několika měsíců připraví místní integrační plán, který poté společně realizují.

Agentura působí od roku 2008 při Úřadu vlády. Mezi **hlavní oblasti intervence** patří zajištění sociálních služeb, podpora vzdělání dětí, předškolní příprava a kariérové poradenství pro mládež, služby na podporu zaměstnanosti a pracovní poradenství pro dospělé klienty, podpora sociálního bydlení a projektů prevence kriminality, projekty na výstavbu a provoz nízkoprahových zařízení a další.

Zdroj informace: e-zásilka zpravodajského portálu občanské společnosti OS Noviny – www.osnoviny.cz. (vlč)

Obec přátelská rodině roku 2009

Od středy 25. listopadu 2009 má letošní ročník soutěže Obec přátelská rodině své vítěze. Slavnostní vyhlášení výsledků celostátní soutěže, která hodnotí, jak se v různých koutech České republiky vychází vstříc rodinám, proběhlo za účasti ministra práce a sociálních věcí v prostorách Poslanecké sněmovny Parlamentu České Republiky.

V každé ze šesti velikostních kategorií byly oceněny tři obce a všichni vítězové získali nárok na neinvestiční dotaci na podporu rodiny, celkem bude rozděleno 7 milionů korun. Kromě finanční odměny jim nyní náleží také titul „Obec přátelská rodině roku 2009“ a nová cena v podobě originální skleněné plastiky. Obce a města na čtvrtém místě získaly čestné uznání.

Zdroj informace: www.mpsv.cz a www.obecpratelskarodine.cz, kde najdete vítěze všech 6 kategorií. (vlč)

NAPSI spolu!

Projekt Rozvoj informovaného a participativního přístupu k porozumění, hodnocení a tvorbě Národního akčního plánu sociální inkluze v ČR

Další NAPSI už spolu!

V procesu vytváření a vyhodnocování politických akcí v oblasti sociálního začleňování je jako jeden z nejproblematičtějších bodů dlouhodobě zmiňován nedostatek prostoru pro zapojení všech, kterých se téma

a řešení sociální exkluze týká. Míněni tím jsou nejen klasičtí aktéři tvorby strategických dokumentů (tedy relevantní ministerstva, poradní orgány, či jiné orgány státní správy), ale také zástupci občanského sektoru a především cílové skupiny příslušných opatření.

S ohledem na obsah Národního akčního plánu sociální inkluze, který má v soustavě koncepčních dokumentů s tématem sociálního začleňování figurovat jako zastřešující dokument, je tento deficit rovněž patrný a o to více alarmující. Ostatně ve svých pravidelných hodnoceních českého NAPSÍ i Evropská komise pravidelně doporučuje zařadit a více posílit tzv. participativní prvky.

V současné době realizovaný projekt NAPSÍ spolu! si právě proto vytyčil jako jeden ze svých hlavních cílů návrh smysluplného a výrazně participativnějšího systému tvorby NAPSÍ, který je v průběhu projektu také pilotně testován. Vzhledem ke snaze zapojit do vzájemné spolupráce i tradiční tvůrce plánu doufáme, že takto osvědčené prvky se následně stanou trvalou součástí systému tvorby nejen NAPSÍ, ale i všech relevantních strategických dokumentů v oblasti sociální inkluze.

Základem nového modelu je intenzivnější zapojení především cílových skupin a většího spektra aktérů na lokálních úrovních (především neziskové organizace působící v této oblasti a zástupci samospráv). A to již v počátku tvorby, tedy při vytváření podkladových materiálů pro budoucí NAPSÍ.

Jejich součástí bude předběžný návrh cílů inkluzivních politik a jednotlivých opatření, jež by měla vycházet z kvalitního popisu aktuální situace a odpovídat potřebám všech účastníků procesů sociálního začleňování. V rámci projektu zadali jeho realizátoři externí výzkumné agentuře vypracování analýzy současného NAPSÍ a souvisejících koncepčních dokumentů na národní úrovni, s důrazem na zhodnocení jejich kompatibility a efektivnosti existujících opatření. Ve 12 vybraných obcích České republiky pak bude výzkumný tým projektu zjišťovat provázanost lokálních strategických dokumentů s NAPSÍ a zároveň se dotazovat na hodnocení efektivnosti a účelnosti realizovaných nástrojů. Součástí výzkumu, jehož finální zpráva bude k dispozici v únoru příštího roku, bude analýza potřeb v daných obcích.

Výsledky výzkumu svými výstupy doplní v březnu v ČR vůbec poprvé realizované setkání zástupců cílových skupin, v rámci kterého budou zjišťovány potřeby přímo od lidí, kteří sociální vyloučení každodenně zakoušejí. Z výzkumu a analýz vzešlé podněty se stanou oním zmiňovaným základem pro návrh konkrétních cílů a nutných opatření příštího NAPSÍ.

Podoba podkladových materiálů bude v průběhu jarních měsíců roku 2010 následně konzultována s příslušnými ministerstvy. Prostřednictvím kulatých stolů za účasti zástupců neziskového sektoru a představitelů obcí a krajů bude reflektována jak relevance a smysluplnost jednotlivých nástrojů, tak její politická průchodnost, reálné možnosti realizace a jejich možné způsoby průběžného vyhodnocování. Cílem tohoto cyklu připomínkování bude vytvořit již finální verzi podkladových materiálů pro tvorbu nového NAPSÍ, který bude předložen Komisi pro sociální začleňování s nabídkou spolupráce při tvorbě tohoto strategického dokumentu. V plánu je také spuštění nového webového interaktivního portálu, který v jednotlivých fázích cyklu umožní diskuzi všech zainteresovaných a vytvoří prostor pro připomínkování i těm, kteří nebudou přítomni u osobních jednání.

Po schválení nového Národního akčního plánu sociální inkluze je plánována další série kulatých stolů pro lokální aktéry sociálního začleňování (místní zástupce státní správy a samospráv a neziskových organizací), která bude nad aktuální podobou plánu diskutovat o jeho překlopení do místních podmínek a především možnostech nastavení účinného monitoringu pro průběžné vyhodnocování účelnosti realizovaných opatření.

Celá koncepce samozřejmě vyžaduje hlavně ochotu k zapojení všech výše zmiňovaných účastníků připomínkovacího procesu a jejich společnou snahu o tvorbu skutečně životaschopného akčního plánu. V případě vašeho zájmu o účast v uvedených diskuzních skupinách a obecně podílu na tvorbě podkladových materiálů se proto prosím ozvěte na adresu realizátora projektu iqrs@iqrs.cz.

Šárka Pólová, IQ Roma servis, o.s.

POZVÁNKA

V rámci realizace projektu NAPSÍ spolu! - Rozvoj informovaného a participativního přístupu k porozumění, hodnocení a tvorbě Národního akčního plánu sociální inkluze v ČR si Vás dovoluujeme pozvat na pracovní setkání zaměřené na:

Přípravy tvorby Národního akčního plánu sociální inkluze v ČR pro období 2011 – 2013

Rádi bychom věnovali vymezený čas facilitované diskusi a pokusili se nalézt podněty pro tvorbu nadcházejícího Národního akčního plánu sociální inkluze. Diskuse bude zaznamenávána a věříme, že bude

